

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 10C/127/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514203937
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Stachovič
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2014:3514203937.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Novom Meste nad Váhom, pred samosudcom JUDr. Andrejom Stachovičom, v právnej veci navrhovateľa: O. B., G.. XX.XX.XXXX, K. G. Z. G. Z. XX, XXX XX C., právne zastúpený JUDr. Róbertom Faturom, advokátom, so sídlom Centrum 18/23, 017 01 Považská Bystrica, proti odporcovi: Provident Financial, s.r.o. so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava 2, IČO: 35 805 731, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou De minimis, spol. s r. o., so sídlom Mateja Bela 6, 811 06 Bratislava, o určenie neplatnosti právnych úkonov a o primerané finančné zadostučinenie, takto,

rozhodol:

Určuje sa, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa 19.11.2012, uzavretá medzi účastníkmi konania je v časti, ktorá určuje výšku administratívneho poplatku za poskytnutý úver, je absolútne neplatná.

V zvyšnej časti sa návrh zamietá.

O trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaním došlým súdu dňa 30.04.2014 domáhal, aby súd určil, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa 19.11.2012, uzavretá medzi účastníkmi konania je v častiach, ktoré určujú výšku úrokovej sadzby administratívneho poplatku a RPMN za poskytnutý úver absolútne neplatná. Ďalej sa domáhal, aby súd určil, že Zmluva o zabezpečení splátok úveru, zo dňa 19.11.2012, vzťahujúca sa k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa 19.11.2012, uzavretá medzi účastníkmi konania, je absolútne neplatná, a zároveň uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť odporcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- Eur. Návrh odôvodnil tým, že dňa 19.11.2012 bola medzi účastníkmi konania uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru navrhovateľovi vo výške 780,- Eur. Celkové náklady úveru boli vyčíslené vo výške 1.049,10 Eur, s dobou splácania úveru 60 týždňov so splátkou 17,49 Eur týždenne. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá vo výške 22,38 % ročne a administratívny poplatok, vzťahujúci sa k poskytnutému úveru vo výške 156,78 Eur. Ročná percentuálna miera nákladov tvorila 70,38 %. Navrhovateľ dôvodil, že vyššie špecifikovaná úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou. Poukázal, že výška úroku administratívneho poplatku, a teda aj RPMN je neprimerane vysoká s poukazom na § 53 ods. 6) Občianskeho zákonníka, keď podľa informácií NBS v IV. štvrtroku 2012 bola priemerná ročná úroková miera pri spotrebiteľských úveroch, poskytnutých občanom eurozóny vo výške 11,19 %. Poukázal, že dohoda o výške úrokov nesmie sa priečiť dobrým mravom, s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, 1MCdo/1/2009, zo dňa 31.07.2009. Navrhovateľ súčasne s úverovou zmluvou uzatvoril Zmluvu o zabezpečení splátok úveru, za odplatu 401,70 Eur, ktorá predstavovala viac, ako 50 % z hodnoty poskytnutého úveru. Predmet zmluvy spočíval v tom, že pracovník odporcu bude splátky úveru vyberať v mieste trvalého pobytu navrhovateľa. Namietol, že uvedená odmena je zjavne

neprimeraná, pričom s veľkou pravdepodobnosťou, hraničiacou takmer s istotou, je možné prezmlúvať úmysel odporcu, prerozdeliť náklady navrhovateľa v súvislosti s poskytnutým úverom. Je toho názoru, že dohodnutá odmena za poskytnutú službu mala byť zahrnutá do RPMN úveru, čo odporca neurobil a preto sofistickým spôsobom obišiel zákon. K naliehavosti právneho záujmu na určení neplatnosti zmlúv poukázal, že v súčasnej dobe existuje stav právnej neistoty, v dôsledku ktorej nie je zjavné, koľko má navrhovateľ odporcovi zaplatiť bez toho, aby na strane odporcu nedošlo k bezdôvodnému obohateniu. Navrhovateľ je v zlej finančnej situácii a splácanie neprimeraných vysokých úrokov by mohlo pre neho znamenať značne nepriaznivé dôsledky.

Odporca v podaní došlým súdu dňa 04.06.2014 žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť. K neprimeranej výške úrokov uviedol, že úrok vo výške 22,38 % ročne nemôže byť považovaný za rozpory s dobrými mravmi, keď súdna prax považuje úroky vo výške 22,00 % za primerané, a keď aj iné finančné inštitúcie, ako sú banky, požadujú vyššie úroky, ako to žiadal odporca. Namietol nemožnosť porovnávať údaj NBS, nakoľko úrok vo výške 11,19 % ročne sa týka všetkých spotrebiteľských úverov, poskytnutých v celej eurozóne pričom nezohľadňuje rozdiely vo finančnej situácii jednotlivých spotrebiteľov, nereflektuje na rozlišovanie zabezpečených a nezabezpečených úverov, dostatočne nezohľadňuje lehoty splatnosti úveru. Poukázal, že administratívny poplatok si môže odporca účtovať, pretože to žiadne zákon odporcovi nezakazuje a zároveň sú tieto poplatky výslovne prípustné, v zmysle § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj v zmysle článku 3 písm. g) Smernice európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Administratívny poplatok je paušálnym jednorazovým poplatkom, ktorého splácanie sa realizuje v splátkach spolu so splácaním úroku z dôvodu zníženia jednorazovej záťaže pre spotrebiteľa. Administratívny poplatok bol jediný poplatok, ktorý mal navrhovateľ podľa zmluvy o úvere uhradiť odporcovi, pričom jeho presná výška je spotrebiteľovi známa už pred podpísaním Zmluvy o úvere. Odporca počas zmluvného vzťahu výšku tohto poplatku nijako nemení. Administratívny poplatok je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, a preto vstupuje do výpočtu RPMN, ktorá v Zmluve o úvere bola určená v správnej výške. Poplatok slúžil výhradne na správu a riadenie spotrebiteľského úveru, nie ako odplata za užívanie požičanej sumy, ako je tomu pri úrokoch. Poukázal, že až od 10.06.2013 zákonodarca zakázal veriteľom od spotrebiteľov žiadať poplatok za správu spotrebiteľského úveru. Je zjavné, že ak zákonodarca administratívne poplatky osobitne zakázal, boli doteraz povolené. K RPMN odporca uviedol, že v rokoch 2008 až 2010 sa pohybovala maximálna prípustná hodnota RPMN medzi 76,00 % až 112,52 %. Keďže v spornej zmluve o úvere bola RPMN 70,38 %, nemôže byť takáto RPMN v rozpore so všeobecne akceptovaným hodnotovým poriadkom. K Zmluve o zabezpečení splátok úveru odporca poukázal, že je axeskorickej povahy a nie je podmienkou získania úveru. Z tejto zmluvy je určité a jasne zrozumiteľné, aká je odmena za doplnkovú službu, za čo sa táto odmena platí a v čom spočíva podstata služby, ktorú navrhovateľ aj riadne využíval. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa odmena za túto službu nezapočítava do RPMN, čo preukazujú aj stanoviská Ministerstva financií SR, Slovenskej obchodnej inšpekcie, ako aj rozhodovacia prax všeobecných súdov. Náklady za vyberanie splátok úveru v domácnosti navrhovateľa, prostredníctvom obchodného zástupcu odporcu sú nadštandardné služby, ktoré si zákazník môže zvoliť, a to ako doplnkovú službu. Odporca má za to, že doplnkové služby nepodliehajú pod režim Zákona o spotrebiteľských úveroch, ani pod inú zákonnú reguláciu, preto odporca nerozumie námietkam navrhovateľa. Odporca nepovažuje dojednanú odmenu za rozpor s dobrými mravmi, pretože v plnej miere zodpovedá náročnosti toho, že obchodný zástupca sa 60-krát musí dostaviť do bydliska navrhovateľa za účelom plnenia Zmluvy o zabezpečení splátok úveru, z čoho prirodzene vznikajú odporcovi aj značné náklady, spočívajúce v cestovných nákladoch a amortizácii, rovnako tak aj náklady v súvislosti so stratou času. Do pozornosti dal výšku paušálnych náhrad, podľa advokátskej vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ktorú bežne priznávajú súdy. K primeranému finančnému zadostučineniu odporca poznamenal, že žaloba je podaná predčasne, keďže podľa § 3 ods. 5) Zákona o ochrane spotrebiteľa má na primerané finančné zadostučinenie právo len osoba, ktorá na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Namietol, že navrhovateľ žiadne porušenie práv či povinností zo strany odporcu voči svojej osobe v čase podania žaloby a ani dodnes na súde úspešne neuplatnil.

Navrhovateľ, v podaní došlým súdu dňa 09.09.2014 k vyjadreniu odporcu uviedol, že odporca žiadnym spôsobom nepreukázal, že administratívny poplatok v stanovenej výške je adekvátny ku nákladom, ktoré odporcovi vznikli v súvislosti s poskytnutým úverom. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/3/2011, zo dňa 28.09.2011, z ktorého vyplýva, že aj po poskytnutí spotrebiteľského úveru nebankovým subjektom spotrebiteľovi je potrebné prihliadať na výšku úrokovej sadzby stanovenu

NBS. Nesúhlasil s tým, že do celkových nákladov navrhovateľa sa nemajú zahŕňať aj doplnkové služby, súvisiace so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Namietol, že navrhovateľ nemal možnosť slobodnej voľby v súvislosti s odmietnutím doplnkovej služby. V časti nároku na primerané finančné zadostučinenie poukázal na svoj návrh, v ktorom označil konkrétne ustanovenia zákonných predpisov, ktoré odporca porušil.

Súd sa oboznámil s podaniami účastníkov konania spolu s prílohami, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci:

Odporca je obchodná spoločnosť zapísaná v obchodnom registri, navrhovateľ je fyzická osoba - nepodnikateľ, občan Slovenskej republiky.

Dňa 19.11.2012 bola medzi navrhovateľom ako dlžníkom a odporcom ako veriteľom uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 780,- Eur za úrok vo výške 22,38 % ročne, t.j. 112,37 Eur a za administratívny poplatok vo výške 156,78 Eur. Odporca sa zaviazal dlh splatiť v 60 týždňových splátkach po 17,49 Eur so splatnosťou prvej splátky, ktorá mala nastať 7. kalendárny deň po uzavretí zmluvy. Splatnosť každej ďalšej splátky mala nastať 7 kalendárny deň po splatnosti predchádzajúcej splátky a konečným dňom splatnosti úveru a dlžnej sumy bol deň splatnosti poslednej splátky, ktorým je 7. deň 60 týždňa po dni uzavretia zmluvy. RPMN bola vypočítaná vo výške 70,38 %.

V rámci úverovej zmluvy si odporca zvolil hotovostný režim splácania úveru, tzn., že si vybral doplnkovú službu, na základe ktorej uzatvoril Zmluvu o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej sa odporca zaviazal, že navrhovateľovi za zmluvne dohodnutú odmenu vo výške 401,70 Eur bude počas platnosti tejto zmluvy pravidelne poskytovať službu, spočívajúcu v prevzatí peňažnej hotovosti, určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, ktorý bol navrhovateľovi poskytnutý na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX. Navrhovateľ sa zaviazal splácať odmenu v 60 pravidelných splátkach po 6,69 Eur týždenne.

Odporca neuhrádzal včas mesačné splátky, čím sa dostal do omeškania s platením dlhu. Celkovo na splátkach prostredníctvom výberu obchodného zástupcu zaplatil sumu 326,23 Eur.

Zo súhrmných informácií Ministerstva financií SR o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2012 bola priemerná RPMN vo výške 47,29 % za spotrebiteľské úvery do 1.500,- Eur vrátane so splatnosťou od 1 do 5 rokov. Vážený priemer priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov za všetky typy spotrebiteľských úverov bol vo výške 20,48 %.

Z výpisu Národnej banky Slovenska na priemerné úrokové miery zo spotrebiteľských úverov vyplýva, že priemerná úroková miera bola v novembri 2012 vo výške 11,42 %.

Z registra tunajšieho súdu vyplýva, že navrhovateľ sa v 8. konaniach domáha neplatnosti časti právnych úkonov plynúcich z úverových zmlúv, v ktorých navrhovateľ vystupuje ako dlžník. Konania sú vedené pod nasledovnými spisovými značkami: 4C/80/2014, 7C/103/2014, 10C/127/2014, 7C/127/2014, 4C/206/2014, 12C/207/2014, 4C/208/2014, 12C/213/2014.

Podľa § 451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 cit. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného v rozhodnom čase, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa písm. g) cit. zák. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa písm. i) cit. zák. ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa písm. j) cit. zák. úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

Podľa § 19 ods. 1 a 2 cit. zák. ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2. Na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

Podľa prílohy č. 2 cit. zák. Základnou rovnicou, ktorá vyjadruje ročnú percentuálnu mieru nákladov, kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej, je:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-tk} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-Sl}$$

Význam symbolov:

- X je ročná percentuálna miera nákladov,
- m je číslo posledného čerpania,
- k je číslo čerpania, preto $1 \leq k \leq m$,
- C_k je výška čerpania k,
- tk je interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania, preto $t_1 = 0$,
- m' je číslo poslednej splátky alebo platby poplatkov,
- l je číslo splátky alebo platby poplatkov,
- D_l je výška splátky alebo platby poplatkov,
- Sl je interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každej splátky alebo platby poplatkov.

Podľa § 53 ods. 1 cit. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ods. 6 cit. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú

situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 39 cit. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

Podľa § 80 písm. c) O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Skôr ako súd pristúpil k posúdeniu merita veci, zaoberal sa procesnou podmienkou konania a to, či je splnený predpoklad naliehavého právneho záujmu na určení, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa 19.11.2012, uzavretá medzi účastníkmi konania je v častiach, ktoré určujú výšku úrokovej sadzby administratívneho poplatku a RPMN za poskytnutý úver absolútne neplatná a že Zmluva o zabezpečení splátok úveru, zo dňa 19.11.2012, vzťahujúca sa k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa 19.11.2012, uzavretá medzi účastníkmi konania, je absolútne neplatná

Určovací žaloba má spravidla preventívny charakter - jej účelom je poskytnúť ochranu práva predovšetkým skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu, alebo práva. Je potrebné konštatovať, že absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí priamo zo zákona, a to od začiatku bez ohľadu na to, či došlo k vydaniu súdneho rozhodnutia, že právny úkon je neplatný. Otázka absolútnej neplatnosti právneho úkonu môže byť riešená ako predbežná, alebo ako vec sama na základe žaloby o určenie neplatnosti. Zákon pre procesnú prístupnosť určovacej žaloby predpokladá existenciu stavu neistoty navrhovateľa a preukázanie, že uvedenú neistotu možno odstrániť navrhovaným výrokom rozsudku. Pokiaľ právna otázka - platnosť právneho úkonu, o ktorej má byť rozhodnuté určovacím výrokom má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k existencii práva alebo právneho vzťahu, nie je, podľa ustálenej súdnej praxe, daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky, pokiaľ možno žalovať priamo na určenie existencie práva alebo právneho vzťahu.

Navrhovateľ existenciu naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe odôvodnil tým, že v súčasnej dobe existuje stav právnej neistoty, v dôsledku ktorej nie je zrejmé, koľko má navrhovateľ odporcovi zaplatiť bez toho, aby na strane odporcu nedošlo k bezdôvodnému obohateniu. Z dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ doteraz splatil úver odporcovi v splátkach vo výške 326,23 Eur, teda celkové platby nepresiahli ani istinu úveru, ktorá bola vo výške 780,- Eur. Z uvedeného je zrejmé, že na strane navrhovateľa ja daný právny záujem na určení, koľko finančných prostriedkov má z titulu úverovej zmluvy zaplatiť, ak sú sporné podstatné náležitosti zmluvy akú sú úroky, resp. ďalšie poplatky spojené s úverom.

Čo sa týka určenia neplatnosti výšky samotnej RPMN z dôvodu jej neprímeranosti, súd sa stotožnil s námietkou odporcu, že ide len o matematickú veličinu, ktorej primeranosť či neprímeranosť v konečnom dôsledku nemá vplyv na povinnosť odporcu zaplatiť svoj dlh riadne a čase, preto v tejto časti návrh sčasti zamietol pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na tomto určení. Navrhovateľ nenamietal správnosť výpočtu tohto údaju, teda v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno.

Navrhovateľ poukázal, že dohodnuté úroky vo výške 22,38 % ročne sú neprímerane vysoké s poukazom na priemerné úroky v rámci eurozóny v posudzovanom období, ktoré podľa štatistik NBS boli vo výške 11,19 % ročne. Úroková sadzba bola dojednaná vo výške 22,38 % ročne, čo súd nepovažoval za neprímerané, ani v rozpore s dobrými mravmi, ani v rozpore s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa, pretože súdna prax považuje za primerané úroky vo výške 25,00 % ročne, resp. ak nepresahujú trojnásobok priemernej úrokovej sadzby. Z výpisu Národnej banky Slovenska na priemerné úrokové miery zo spotrebiteľských úverov vyplýva, že priemerná úroková miera bola v novembri 2012 vo výške 11,42 %, teda za neprímerané úroky by sa podľa názoru tohto súdu považovali úroky, ktoré by presiahli 34,26 % ročne. Z týchto dôvodov súd návrh v tejto časti ako nedôvodný zamietol. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že poskytovanie úverov nebankovým spôsobom je spojené s väčším

rizikom pre veriteľa, keďže k poskytnutiu úveru prichádza veľmi rýchlo, bez podrobnejšieho preverovania majetkových pomerov žiadateľa, čo sa odzrkadľuje na vyššej úrokovej sadzbe.

Navrhovateľ namietal neprimerane vysoký administratívny poplatok vo výške 157,78 Eur vzťahujúci sa k poskytnutému úveru. Z povahy administratívneho poplatku je zrejmé, že sa jedná o paušálny poplatok, ktorý slúži na výdavky súvisiace s poskytnutím úveru navrhovateľovi. Ustanovenie o administratívnom poplatku nie je neplatné pre svoju neurčitosť s poukazom na § 37, pretože z názvu administratívny poplatok je zrejmé, že tento poplatok slúži na administratívnu činnosť v súvislosti s poskytnutím úveru navrhovateľovi, jedná sa o súvislé a zrozumiteľné ustanovenie zmluvy (por. rozsudok Okresného súdu Nitra, č.k. 12C/299/2012-323 zo dňa 29.01.2014). Zo zmluvy nevyplýva, čím je odôvodnená jeho výška. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za to, že v úverovej zmluve dojednanie poplatku, tvoriaceho podstatnú časť odplaty za poskytnutý úver, bez bližšieho popisu funkcie a dôvodnosti tohto poplatku, je právnym úkonom neplatným, z dôvodu rozporu s § 39 Občianskeho zákonníka. Výška úrokov, dojednaných pri pôžičke, alebo úvere, musí byť v súlade s dobrými mravmi. Dojednanie vysokého a ničím nekonkretizovaného administratívneho poplatku, ako je tomu v uvedenom prípade, nie je ničím iným, ako snahou obísť ustanovenia o tom, že výška úrokov pri úvere nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Výška administratívneho poplatku je pre odporcu nosnou časťou právneho úkonu zmluvy o úvere z dôvodu, že ide o časť právneho úkonu, zabezpečujúcu odporcovi dosiahnutie rozhodujúcej časti zisku z úverového obchodu, ktorý uzaviera, čo je jeho základným cieľom, pričom miera zisku, plynúca z úrokového výnosu je vo vzťahu k tomuto poplatku nižšia (por. rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn.: 41Cob/139/2012 zo dňa 27.06.2013). Úrok bol dohodnutý vo výške 112,37 Eur a poplatok vo výške 156,78 Eur. Na základe týchto nákladov bola RPMN vypočítaná vo výške 70,38 %, teda o 23,09 % presahovala priemernú RPMN v obdobnom prípade v posudzovanom čase, teda i s prihliadnutím na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že odmena odporcu bola neprimerane vysoká. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že zmluva o úvere je v tejto časti neplatná, a preto v tejto časti súd návrhu vyhovel.

Navrhovateľ namietol neprimeranosť výšky odplaty za výbery splátok v domácom prostredí pracovníkom odporcu na podklade Zmluvy o zabezpečení splátok úveru zo dňa 19.11.2012. Zmluva o zabezpečení splátok úveru bola doplnkovou službou k zmluve o úvere, ktorá s hlavnou zmluvou žiadnym spôsobom nie je spojená. Navrhovateľ mal možnosť platiť splátky aj bezhotovostne, avšak vybral si práve možnosť, aby boli splátky vyberané priamo u neho doma. Tým, že bol perom vyznačený križik na úverovej zmluve ohľadom splácania úveru, je možné uzavrieť, že zmluva bola v tejto časti individuálne dohodnutá (§ 53 ods. 1 in fine Občianskeho zákonníka). Nebolo podmienkou získania úveru uzavrieť aj zmluvu o zabezpečení splátok úveru. Na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa do celkových nákladov zahŕňajú iba za predpokladu, že spotrebiteľ je povinný uzavrieť zmluvu u poskytnutí takýchto služieb, aby získal úver, čo však nebol tento prípad (por. rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 17C/128/2011-312, zo dňa 30.05.2013). Navrhovateľ si nesporne u odporcu objednal službu, spočívajúcu v tom, že si zamestnanec odporcu priamo v jeho domácnosti vyzdvihne splátku úveru, za čo je navrhovateľ povinný platiť konkrétnu odplatu. Navrhovateľ netvrdil, že túto zmluvu nepodpísal, že si službu neobjednal a že ju nevyužíval. Nebolo preukázané, že podmienkou poskytnutia úveru bolo podpísanie zmluvy o zabezpečení splátok úveru, navrhovateľ si nemusel túto službu objednať, nakoľko spôsob platenia úveru nie je nijako predpísaný. Cenu plnenia súd považoval za primeranú, s ohľadom na sadzby ponúkané kuriérskymi službami, alebo poštovými poplatkami za dovoz tovaru a cena plnenia nie je neprimerane vysoká i s poukazom na paušálne náhrady uplatňované advokátom na základe § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. (por. rozsudok Okresného súdu Trenčín, č.k. 14C/22/2013-61, zo dňa 03.06.2013). Neobstálo by ani tvrdenie navrhovateľa, že si zmluvu riadne neprečítal a o podmienkach sa dozvedel až dodatočne, nakoľko na predmetnej zmluve sú všetky potrebné údaje, vyznačené čitateľne, zmluva neobsahuje ani úplne drobné písmenká, ktoré by boli ťažko čitateľné. (por. rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 14C/69/2012-297, zo dňa 09.12.2013). Zmluva neobsahuje žiadne skryté poplatky, ktoré by dodatočne mohol odporca po navrhovateľovi požadovať a ako vyplynulo z dokazovania, ani nepožadoval. Navrhovateľ pri uzatvorení zmluvy vedel, akú konečnú sumu bude musieť za úver zaplatiť. Takisto mal možnosť v lehote 14 dní od zmluvy odstúpiť, ako je to uvedené v bode 18 zmluvy, teda počas dvoch týždňov si mohol zmluvu riadne prečítať, porovnať výšku úveru a výšku odplaty za úver a rozhodnúť sa, či takéto podmienky prijíma, alebo nie (por. rozsudok Okresného súdu Michalovce, č.k. 19C/164/2010-230, zo dňa 20.06.2012). Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že žaloba nebola v tejto časti dôvodná a preto i v tejto časti návrh zamietol.

Navrhovateľ si v konaní uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Nárok na zaplata finančného zadosťučinenia a navrhovateľ riadne nezdôvodnil, okrem uvedenia sumy v podstate neuviedol nič iné, ujmu nijako nekonkretizoval, nepreukázal, že by mu odporca spôsobil nejakú závažnú ujmu, preto súd nevidel žiadny dôvod na to, aby navrhovateľovi priznal nejakú kompenzáciu vo forme finančného zadosťučinenia. Aj keby navrhovateľ bol v celom konaní úspešný a bolo by preukázané porušovanie práv spotrebiteľa odporcom, to ešte neznamená automaticky priznávanie finančného zadosťučinenia. Každý jeden prípad je potrebné posudzovať individuálne, konkrétne okolnosti daného prípadu nijako nenasvedčujú tomu, že by bola navrhovateľovi spôsobená nejaká ujma, a preto súd navrhovateľa v časti zaplata finančného zadosťučinenia zamietol ako nedôvodný, nepreukázaný a neodôvodnený, pretože finančné zadosťučinenie je na mieste ako osobitná kompenzácia nemajetkovej ujmy, vzniknutej spotrebiteľovi, v konkrétnej situácii, čo v predmetnej veci nebolo preukázané (por. rozsudok Okresného súdu Nitra, č.k. 12C/299/2012-323, zo dňa 29.01.2014). V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že navrhovateľ mal skúsenosti s uzatváraním spotrebiteľských úverov, teda nešlo o spotrebiteľa, ktorý sa dostal do takej životnej situácie, že konal pri uzatváraní úverovej zmluvy unáhle a nepremyslene. Navyše z dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ si riadne neplní svoje povinnosti, je so splátkami v omeškaní a žaloby vedené na tunajšom súde je možné označiť ako špekulatívne, s úmyslom zbaviť sa zodpovednosti za prechádzajúce rozhodnutia uzatvárať úverové zmluvy so spoločnosťami poskytujúcimi úvery.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 151 ods. 3 O.s.p. tak, že po právoplatnosti vo veci samej rozhodne o výške náhrady trov konania súd samostatným uznesením z dôvodu zložitosti prípadu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v potrebnom počte rovnopisov spolu s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy, t.j. 0,50 Eur/stranu (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),

- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak nebude povinnosť uložená rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu.